

seva edificació queda, per ara, dintre la boira del temps. Mossèn Segura en la seva història d'Igualada, (vol. II, pag. 393-94) diu que no ha pogut posar en clar la data de la seva edificació. Però en algunes conjeitures, suposa si fou edificada pels voltants de l'any 1283, afirmant que ja estava acabada l'any 1288.

Del mig de l'espessa boira dels segles medievals en sobresurten dues afirmacions certes: 1.ª que hi havia a Igualada, des de molt antic, un Hospital; i, que, en l'any 1306, un gran benefactor, en Maimó Bonfill, deixava els seus béns per a edificar de nou l'Hospital ja existent.

Quant a l'Hospital anterior al del segle XIV, tenim per cert que també estava al redós de l'església de sant Bartomeu, la qual cosa es dedueix clarament del que diu el citat Maimó en son testament, que és com segueix: «volgué (segons la nota de Mossèn Martínez)..... se continuàs per sempre lo sant sacrifici en la dita Capella (de St. Bartomeu) tant si subsistia lo que dit Bernat Puig havia donat y llegat a la mateixa capella y Hospital, com sinó». D'on sembla deduir-se clarament que l'Hospital i la capella de sant Bartomeu es trobaven junts en fer el seu importantíssim llegat En Bernat Puig o de Podio, que era abans que en Maimó fes la seva fundació, o sigui a primer de gener de 1303 (Ibidem, nota hist. de Mossèn Martínez, n.º 13).

Ben insignificants, per no dir nuls, són els detalls que s'han trobat fins ara, que facin referència a la nova edificació de l'Hospital, disposada per Maimó Bonfill. Hem de suposar, no obstant, que encara que fos més gran que el primitiu, no seria

de molta importància, com tampoc no ho era la vila en aquella època, puix que segons l'historiador Mossèn Segura, comptava Igualada, l'any 1306, amb uns 150 focs, poc més o menys.

* * *

L'any 1646 s'edificà de nou l'Hospital a la part de sol ponent de l'església de sant Bartomeu, en l'edifici que encara es conserva i que actualment serveix de magatzem de la brigada municipal.

Moltes reformes i eixamples foren necessaris a l'Hospital en l'espai del segle XIII al XIX, en què estigué al redós de la capella de sant Bartomeu, que no detallarem per no permetre-ho els límits d'aquest treball.

Hem de despedir-nos, doncs, de l'Hospital vell i la seva església. I ho fem amb forta recança, en considerar la sort que els ha tocat i la que els esperà.

L'Hospital vell ¡o paradoxa! és convertit en presó.

L'església de sant Bartomeu, l'església més vella d'Igualada, la que havia eixoplugat els nostres consellers en llurs deliberacions, la que guarda amorosament multitud de cadàvers dels nostres avis, va a caure per sempre més. Ja ses portes resten tancades, i en fugim com d'una cosa malastruga. Diuen que amenaça ruina, que es massa vella, que ha de desaparèixer!

Dintre pocs anys, en sentir parlar de l'Hospital vell i de l'església de sant Bartomeu, ningú no sabrà en quin indret s'esqueien.

* * *

Igualada en el segle XIX s'havia en-